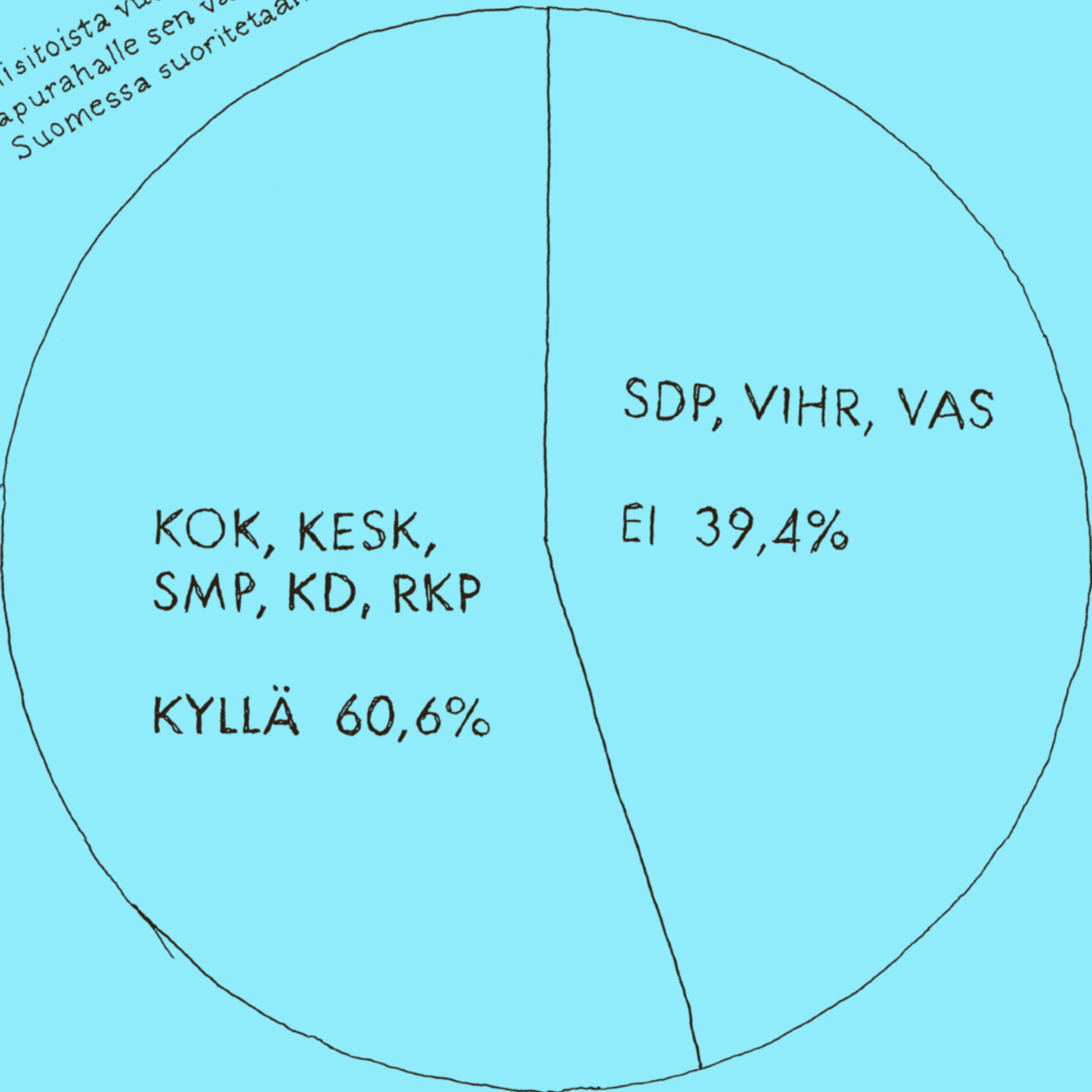

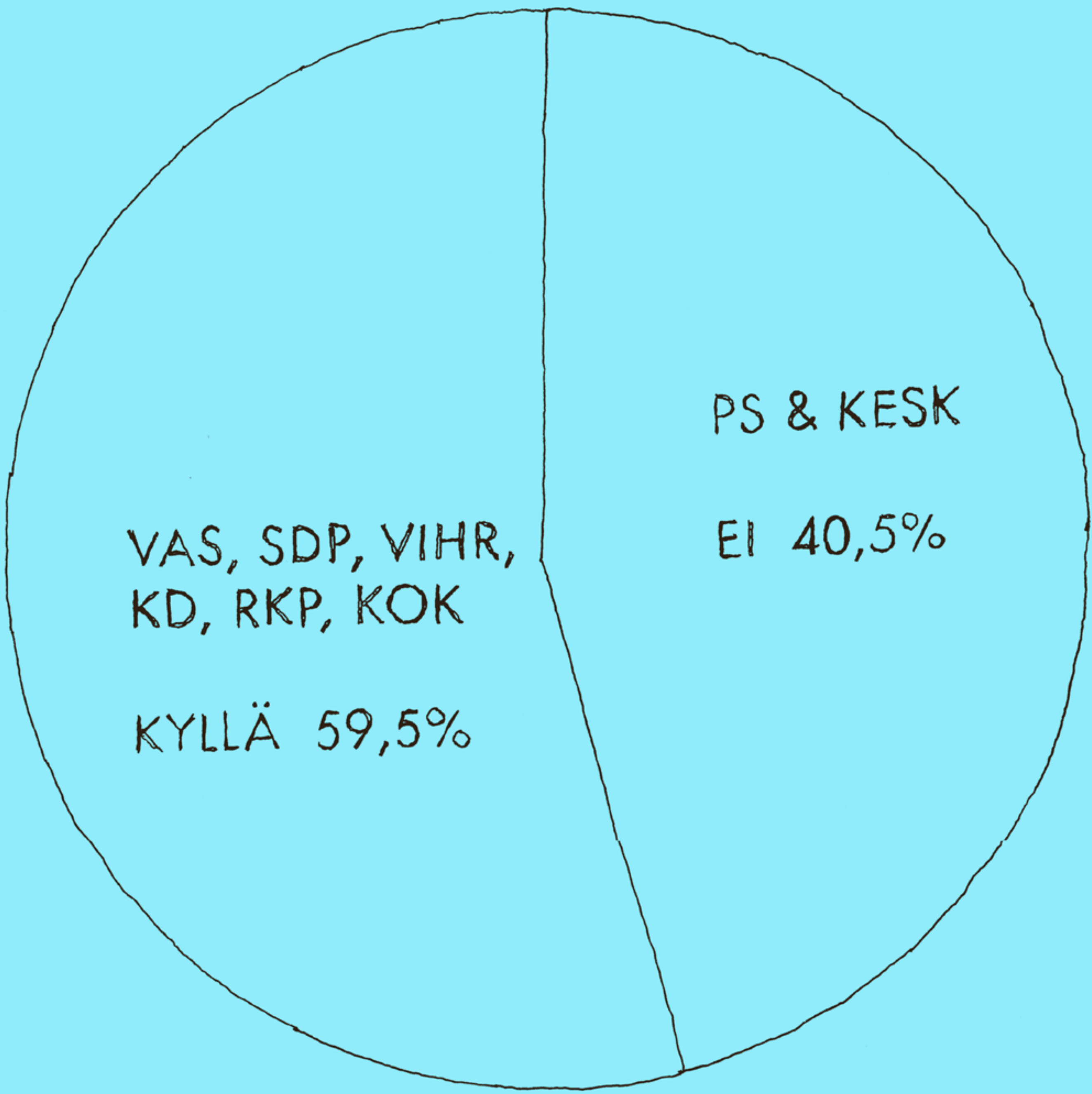
Taide ja kulttuuri ovat ihmisenä olemisen välttämättömiä perusasioita - -." Näinköhän on? Olisikohan paikallaan ministeri Arhinmäen mennä kysymään, mitä mieltä ovat eläkeläiset, työttömät tai toimeentulotuen varassa elävät kulttuurin välttämättömyydestä, kun vatsa huutaa leipää?

Sanat "apuraha" ja "eläke", nehän ovat naurettavia, jos niitä oikein kuuntelee. Nyky-yhteiskunnassa joku köyhänapu tai apurahahan on ihan jäännös jostain halveksunnasta koko taidetta ja mitä tahansa näyttelijöitä kohtaan, niin että näitä nimikkeitä nyt voisi muuttaa, kun niitä muillakin aloilla muutetaan. Eläke ja eläti ovat aika lähellä toisiaan sitten, kun ajatellaan justiin taiteilijan suhteen tätä, että kyse ei ole itse hankitusta eläkkeestä siinä mielessä ollenkaan.

Viisitoista vuotta on liian pitkä aika apurahalle sen valvonnan pohjalta, mitä Suomessa suoritetaan.

Äänestys viisitoistavuotisten taiteilijapurahojen lakkauttamisesta, 1994

Äänestys Taide-uudistuksesta, 2012

Kumpi on tärkeämpi, selviytyminen vai taide?

Usealle taiteen alalle valtion tuki on enemmän kuin perusteltua. Kirjastot, kirjailijat, muusikot, kääntäjät jne. ja myös ymmärrettävää taidetta tekevät taidemaalarit ovat ok. Rahaa jaetaan kuitenkin myös kaikenlaisille huithapeleille, ja siksi rahaa tulee ainakin symbolisesti vähentää.

Kaikenkarvaisille taiteilijoille, jotka iskevät lapiollisen tervaa paperille ja väittävät sitä taiteeksi, apurahojen myöntämisessä on oltava pidättyväinen. Määrärahoja on syytä alentaa.

Taiteilijoiden, kirjailijoiden ja kääntäjien joukossa on runsaasti sellaisia huuhaa-taiteilijoita, jotka eivät ansaitse mitään avustusta. Esimerkiksi perunan osaa kuka tahansa liimata kumolleen asetetun lökkiämpärin päälle. Siinä ei paljon lahjoja eikä apurahoja tarvita. Määrärahoja on syytä vähentää ja käyttää jäävä osa harkiten ja todellisten taiteilijoiden avustamiseen.

Kansan kannalta kulttuuri ja taide ei voi olla edellä liikunta- ja nuorisokasvatustyötä, koska nuorissa on kansan tulevaisuus. Ehdotamme, että Eduskunta vähentäisi taiteen tukemiseen veikkaus- ja raha-arpajaisten voittovaroista osoitetusta määrärahasta.

Postmoderni taide — me käsitämme sen sellaiseksi asiaksi, joka ei ole minkään yhteiskunnallisen keskustelun yläpuolella ja jota ei saisi kritisoida. Tämähän on parasta polttoainetta taiteelle ja kulttuuri-elämälle, että siitä keskustellaan, ja postmoderni taidehan on sellaista, jota on hyvin vaikea edes määritellä, mitä se on, koska se voi olla melkein mitä vaan.

Jos termi innovaatiopolitiikka tuntuu taiteen yhteydessä oudolta, sanoisin suomeksi, että kyse on kansallisen osaamisen, luovuutta tukevan kykyisyytemme tunnistamisesta ja parantamisesta.

Oikea tapa tukea maamme suurissa vaikeuksissa kamppailevaa kuvataiteilijakuntaa on antaa sille työtilaisuuksia. Näin menetellen yhteiskunta myös saa takaisin sitä pääomaa, jonka se on käyttänyt taiteilijoitaan kouluttamalla. On välttämätöntä hyväksyä se tosiasia, että myös taiteilijat tarvitsevat kasvavassa määrin liiketoimintaosaamista oman elinkeinonsa harjoittamiseen. Kun verrataan eri taiteenaloja, niin kuvataiteilijoiden tulotaso on alhaisimmasta päästä. Eli todellakin myyntiä pitäisi saada aikaiseksi. Taide ja talous kuuluvat yhteen.

Siinä kaleidoskoopissa, jonka taidepolitiikkamme eri osat rakentavat, ei sovi unohtaa sinisen sävyjä.

Taide on: itseisarvoltaan tärkeä • elintärkeä • yksilölle tietämisen, selittämisen ja kommunikoinnin keino • henkisen kasvun, osallisuuden, menestymisen ja onnellisuuden kulmakivi • esteettisen ja eettisen kasvun lähde • perusoikeus • luovaa, sosiaalista, kulttuurillista ja taloudellista pääomaa • yhteisöjen sidosaine • väline nähdä ja kokea yhteiskuntaa

Taide tuo: merkityksellisyyttä ihmisten elämään, voimauttaa, osallistaa ja vahvistaa arkea, lisää hyvinvointia, edistää sosiaalista koheesiota ja ehkäisee syrjäytymistä

Taide: parantaa ihmisten viihtyvyyttä ja hyvinvointia, lisää alueellista vetovoimaa ja innovatiivisuutta ja toimii taloudellisen menestyksen lähteenä suoraan ja välillisesti • voidaan hyödyntää hoiva- ja hoitotyössä, työelämässä, työpa-jatoiminnassa, kotouttamisessa • tekee sairaistakin paljon terveempiä • auttaa rakentamaan rauhaa ja luomaan kulttuurisuhteita • avaa luovan itseilmaisun, tunne-elämän kehittämisen ja itseymmärryksen väylän, jonka kautta yksilö rakentaa identiteettiään ja jäsentää todellisuutta • kirkastaa kansakuntamme äärirajoja

Vuosikausia on maamme taide ollut yksipuolista edustaen vain n.k. nykyaikaista taidetta, joten myös apurahojen jako on kehittynyt epäoikeudenmukaiseksi keskittyen vain tämän taidesuunnan tekijöille. Tämän taidesuunnan edustajan ei tarvitse omata perinteellistä taiteellista lahjakkuutta, joka tulisi asettaa etusijalle. Hyvä ja kukoistava taide on tallattu rihkaman alle.

On turhaa puhua henkisen työn alalla suunnitellusta valtisosialismista ja peloittaa sillä, kun nykyinen olotila on sen laatuinen, että sitä voitaisiin leimata yleisö-kommunismiksi. Kuka tahansa on määräjän kuluttua, suoja-ajan kuluttua oikeutettu aivan vapaasti käyttämään tekijän oikeuksia samalla tavalla kuin entisinä aikoina niitä voitiin käyttää heti teoksen ilmestymisen jälkeen. Tekijänoikeuden siveelliseen ja aatteelliseen puoleen kuuluu ensinnäkin tietysti kunnia ja vastuu tehdystä työstä ja siitä johtuva oikeus määrätä teoksesta, oikeus määrätä, missä muodossa ja millä tavalla hänen työnsä on saatettava julkisuuteen. Mutta tähän oikeuteen kuuluu myös sen yleisen periaatteen mukaan, että työmies on palkkansa ansainnut, tekijänoikeus saada nauttia työnsä taloudelliset hedelmät.

Apurahat eivät yksin elätä, ja kaikki keinoin tulisi taideteosten myyntiä pyrkiä edistämään. Tavoitteena on kasvattaa kuvataiteen ensimyyntiä ja siten nostaa kuvataiteilijoiden alhaista tulotason lisäämällä kuvataiteen ostamisen houkuttelevuutta yritysten kannalta. Kotona tehdyn taiteellisen työn tai taidesityksen, taidepalvelun, joka on kotona tuotettu, kotitaloudet voisivat remonttikustannusten tavoin vähentää verotuksessa. Yritysten kuvataiteen teoshankintojen verokohtelu tulisi saattaa samalle tasolle muiden yritysten hankintojen kanssa. Luovasta taiteellisesta työstä saatu tulo voidaan jopa kokonaan vapauttaa verosta. Yhteisöjen ja yksityisten taideostot voidaan käsitellä verovähennyksinä, samoin investoinnit taidetta edistäviin tarkoituksiin myös yksityisten kansalaisten osalta. Väärennetyt taulut tulisi voida merkitä väärennyksiksi tai tavalla tai toisella saada karanteeniin pois markkinoilta, jotta hyväuskoiset taiteenostajat eivät joutuisi jatkuvasti kärsimään huomattavia taloudellisia tappioita väärennöksiä ostaessaan.